

EL POBLE: CATALA

5 Cts.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ A LA PARTICIPACIÓ
Catalunya i nacions ibèriques
PAISOS D'UNIO POSTAL

ANY VII • Barcelona, dilluns, 29 d'agost de 1910 • NÚM. 2.011
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. TELÈFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Catalunya i nacions ibèriques
PAISOS D'UNIO POSTAL

5 Cts.

Gran Cafè - Restaurant de Novetats

S'està ultimant un contracte que causarà agradable sorpresa

La vida barcelonina

BALANS SETMANAL

En Lluís de Zulueta, que's troba entre nosaltres d'alguns dies ensà, parla ab il·lusió y ab esperança de la Biblioteca moderna que està gestionant per Barcelona. El resultat de les gestions per ell realitzades fins ara, dona dret a creure que aviat serà un fet la nova institució.

El ministre d'Instrucció Pública, senyor Burrell, està disposat a establir dues biblioteques de llibres moderns: una a Madrid y una altra a Barcelona. L'Estat pagarà aquestes biblioteques, concedint de cop a cada una d'elles, pera la compra de volums, 250,000 pessetes, y atenen les despeses de conservació, increment y personal; però no les organitzarà, no les governarà, no'n farà una institució burocràtica més. El ministre s'ave a que les biblioteques esmentades siguin regides per comitès autònoms, que a Madrid y a Barcelona se constituïran convenientment, ab representants de la Diputació, del Municipi y de les entitats científiques, artístiques y literàries. La compra de llibres, el nomenament del personal y el règim interior de la Biblioteca aniran a càrrec de la Junta autònoma.

En aquestes condicions, la nova institució de cultura té garanties d'èxit. Cal, ab tot, que la Diputació y l'Ajuntament de Barcelona contribuïssin a la realització del projecte. Lo primer que's necessita es un local pera instal·lar la Biblioteca Moderna. O la nostra corporació provincial, o la nostra corporació municipal, haurien de facilitar. S'ha parlat, a propòsit, d'unes sales de l'edifici de la Diputació provincial.

Totes les nostres entitats y tots els nostres ciutadans haurien d'interessar-se per aquesta qüestió de la Biblioteca. És, a Barcelona, d'una importància urgència. Els llibres són pera l'esperit un article de primera necessitat. No pot pensar-se en formar a la nostra terra un nucli de pensadors, traductors, tècnics y científics, mentres no tinguem aquí, entre altres coses, una nodrida y triada Biblioteca moderna. Pera'l treball intel·lectual, els llibres són eines indispensables. Pera bastir una sòlida cultura, els llibres són imprescindibles materials de construcció. En quinòmics els catalans ab treus bibliogràfics, que prou convé en aquest país que la pobra burgesia parli ab menyspreu y ab antipatia dels «librots», dels «paperotets».

S'ha plantejat en el Consistori una qüestió de grossa importància per la ciutat. El projecte relatiu a la neteja pública fa escriure als periodistes y fa parlar als regidors. Nosaltres no farem aquí un estudi financer, ni un estudi tècnic del projecte patrocinat per la pòncia municipal. Això ho han fet ja lluidament, alguns amics y companys en aquestes mateixes planes y en la sala de sessions del Consistori.

De lo que s'ha dit fins ara ne resulta prou fins a l'evidència, per una part, que es absolutament necessari reformar els procediments actuals de neteja pública y domiciliària, y per altra part, que'l nou projecte ha d'esser esmenat en alguns importants extrems. Reconecent aquests dos fets, no serà difícil arribar a un acord amb els regidors pera l'elaboració d'un projecte que respongui a les necessitats y als interessos de Barcelona. Sols poden fer fracassar aquest acord, eloquentment y noblement demanat pel senyor Lluhi y Rissch en la sessió darrera, les concupiscències dels que van a la cassa de profits particulars.

La qüestió de la neteja, com tantes altres qüestions relatives als serveis municipals, està estretament enllaçada ab la capital qüestió econòmica del nostre municipi. Tota reforma que exigeix diners pressa davant nostre l'espectre del públic, de la penúria econòmica. Per això creiem que ha d'abandonar, com més aviat millor, aquesta qüestió fonamental, l'obra de millora o de reforma ciutadana ha de tenir com a base la prosperitat de l'economia municipal. Ab pressupòs de misèria, d'escarment, d'estretor, no podrà mai emprendre valentament cap gran obra.

La solució del problema no està en les economies. És possible que puguin bonament excusar-se les consignacions d'alguns capítols de despeses. Però altres capítols s'haurien d'augmentar considerablement. Per dos milions de pessetes que poguessin estalviar-se, caldria gastarne deu y quinze de més. No hi ha altre remei que anar a una radical reforma tributària que fassi créixer els ingressos comuns y els fassi alhora més equitatius, és precis recórrer a l'impost de lloguers y a un altre de la mateixa naturalesa.

Y no que no's surti ab allò del «pobre contribuent». La potència contributiva de la nostra ciutat es molt superior a la quantitat ab que contribueix. La qüestió està en aplicar bé y ab justícia els impostos, sense exprimir als humils y sense perjudicar les fonts de riquesa.

El nostre turbulent clatell celebra ab a Catalunya els seus cents anys de vida. Sota les pinelles del Tibidabo, els catalans barcelonins formiguejaven. Desde la alçada de la montanya, al contemplar la ciutat immensa de la ciutat, no experimentaven les nostres violents ultramontanes una sensació d'isolament? No tindrà el presentiment descoratjat de que flueïten per una causa perduda, tant més perduda com més violentament la defensaven?

Hi ha quelcom de simbòlic en aquest

PER LA CULTURA CATALANA

La Biblioteca Verdaguer

Ben segur que no deu haver-hi record, a Barcelona, de la formació d'un establiment de cultura que hagi crescut ab més rapidesa y baix millors auspici que la Biblioteca de Catalunya, creada per l'Institut d'Estudis Catalans y instal·lada noble y bellament en el Palau de la Diputació. Fa quinze mesos (25 maig 1909) que vaig trancar en EL POBLE CATALA de la Biblioteca Aguiló, adquirida mercès a la liberalitat de la Diputació de Barcelona, que té una honrosa tradició de generoses iniciatives en lo que pugui beneficiar la cultura catalana. Però de aleshores ensà, han sigut tantes y de tal importància les entrades que ab no gaire esforços podria escriure un llibre, pera donar no més una idea de lo que ja es actualment la Biblioteca de Catalunya. Desde des de la Biblioteca reünida per en Marian Aguiló, han ingressat la llibreria que fou de mossèn Jacint Verdaguer, la col·lecció de llibres, fascicles y manuscrits referents a les guerres de Catalunya formada y cedida per l'intel·ligent bibliòfil don Isidre Bonoms, les nombroses obres y publicacions que de tots els països europeus la Biblioteca en cambi de les publicacions de l'Institut d'Estudis Catalans: de tal manera ha crescut, que segons el registre d'inscripció, que's porta al dia, la Biblioteca de Catalunya, de tan recent creació, consta ja de més de setze mil títols.

Tan bon punt va tenir-se esment de que els llibres que havien format la biblioteca de Verdaguer se vendrien en pública subasta, l'Institut d'Estudis Catalans va pre-ocupar-se de la llur adquisició. En sessió de 25 de setembre de 1908, el tresorer senyor Pere Corominas, va fer la primera insinuació, y tot seguit va pendres l'acord de delegar a que estés present a la subasta en nom de l'Institut. Els llibres varen rematar-se en favor de l'excusant don Cristòfol Creus, el dia 30 de setembre, y en la vinenta junta de l'1 d'Octubre, el dia 6 d'octubre, va acordar-se, atenent el bon nom de mossèn Verdaguer y el dol que seria veure dispersar aquells llibres, l'adquisició de la biblioteca mitjançant la quantitat de quatre mil pessetes y facilitar al senyor Guillem M. de Broch, pera que firmés en nom de l'Institut els documents relatius a l'adquisició. Y com que aquests articles han de tenir un caràcter documental, serà convenient reproduir el contracte d'adquisició que està concebut així:

«En la ciutat de Barcelona, a 6 de octubre de 1908, les señores don Cristòfol Creus y Amigó de una parte y el otro don Guillermo M. de Broch y Montagut en representación del Instituto de Estudios Catalanes, según acuerdo que esta Institución tomó en el día de ayer, dicen y hacen constar lo siguiente:

«Que en el juicio ejecutivo seguido a instancia del expresado señor Creus contra los herederos del reverendo don Jacinto Verdaguer, presbítero, en el Juzgado de primera instancia del distrito de la Universidad de esta capital, escribana de don Luis Miguel, se procedió el día 30 de septiembre próximo pasado, a la subasta de los bienes embargados consistientes en libros y algunos cuadros o sea de cuanto se halla depositado en poder de don Carlos Luis Viada, y se aprobó el remate a favor del mejor postor que lo fué el mismo querrelante don Cristòfol Creus, por precio de 3,700 pesetas.

«Que accediendo el señor Creus al deseo manifestado por el Instituto d'Estudis Catalanes de adquirir los aludidos libros y demás objetos que pertenecieron al insigne varón reverendo don Jacinto Verdaguer, han llegado a un acuerdo por cuya virtud se pacta y ejecuta lo siguiente:

«Primero. Don Cristòfol Creus y Amigó ahora por cuando esté en posesión de cuanto fué a su favor rematado en los expresados autos ejecutivos y diligencia de 30 de septiembre último, lo vende al Instituto d'Estudis Catalanes por el precio de 4,000 pesetas del cual confiesa recibir en este acto la cantidad de 1,233 pesetas y 35 céntimos en un talón número 1,223 librado por el señor Tesorero del Instituto contra la sociedad Arná y Compañía.

«Segundo. El Instituto d'Estudis Catalanes entregará las restantes 2,766 pesetas 65 céntimos del precio en cuanto el señor Creus no tan sólo haya obtenido del Juzgado la orden de que por el depositario judicial señor Viada o quien fuere, le sean entregados los aludidos objetos si que el mismo depositario los deje materialmente a la disposición del señor Creus y tan sólo deba procederse, en consecuencia, al acto material de la extracción, único que será de cargo del Instituto, pues, cuantos otros sean menester para llegar a él y, por consiguiente, los de pago a la Hacienda por el remate, derechos de escribanía y otros análogos serán del exclusivo cargo del vendedor señor Creus.

«Cada parte acepta las manifestaciones y promesas hechas por la otra y en fe de ello firman, por duplicado, este documento, siendo un ejemplar para el señor Creus y otro por el Instituto.—Cristòfol Creus.—G. M. de Broch.

El depositario judicial, el bon amic Carles Lluís Viada y Lluç, satisfet com tots nosaltres de que els llibres que foren del gran poeta anessin a parar a un establiment públic on serien purosament conservats, va donar tota mena de facilitats pera la trasllació. En acabant el mateix mes d'octubre ja tots els llibres figuraven,

en uns prestajges provisoris, en el local de l'Institut d'Estudis Catalans, davant per davant dels que contenien la biblioteca Aguiló.

Bé prou recordaran alguns llegidors la campanya que varen emprendre alguns periodistes contra el materialisme dels catalans que permetien que's tregués a subasta la biblioteca del gran poeta; ja la deien dispersada, els despectius de ríbrica varen imprimir-se y algú va apropiar l'ocasió pera donar crida al seu odi a Catalunya. Mentres tant uns quants catalans no la perdien de vista y avui els llibres que foren de mossèn Cinto, estan a la disposició de tots els estudiosos. Per raó del nostre càrrec ens trobavem en el gran treball d'examinar y d'inventariar els llibres que anaven arribant: en vida de Verdaguer els havien prou recorregut, y anaven trobant tots aquells en els quals ens havien fixat. S'havien format algunes llegendes al voltant d'aquella biblioteca que's retreien ab motiu de la subasta. Per exemple: que mossèn Cinto, en les seves necessitats, s'havia hagut de vendre el seu exemplar de l'edició il·lustrada de les Poesies del Guimerà; ab goig viciem entre els seus llibres aquest volum. Hem pogut comprovar que, ab excepcions insignificants, els llibres hi són tots. Ell, com saben els que'l traquen ab certa intimitat, no era gens escàs en obrir als amics la seva biblioteca, y alguns coneixem a qui el poeta havia deixat llibres que s'entrellan a incorporar a la Biblioteca Verdaguer. Tanquedó que tots ho fessin així!

L'examen de la llibreria dona una llum fou possessor fins al punt que poden ser particular sobre la producció del qui ne guisa els materials acobats per les seves principals obres. En Verdaguer no escatimava proveïdes dels llibres que li eren necessaris pera documentar-se: marcava en els marges els passages que li convenien y, més endavant, venia l'inspiració y lligava, transformava y omplia de vena poètica els passages triats. Així, formen col·lecció, devedegades prestajges, els llibres que li havien calgut pera escriure «Sant Francesc» y les «Flors de Maricà». S'entia l'havia captivat tot lo que's referia a Colón y a l'Atlàntida; però hi troben opinions sobre les atlàntides, poemes en diverses llengües sobre l'Amèrica y el seu descobriment; y també llibres, tan ben triats, que constituïen el premi de la Diputació de Barcelona concedit pel Consistori dels Jocs Florals a l'Atlàntida. Una col·lecció de llibres reunits pels seus amics rossellonesos ens recorda la composició de Canigós.

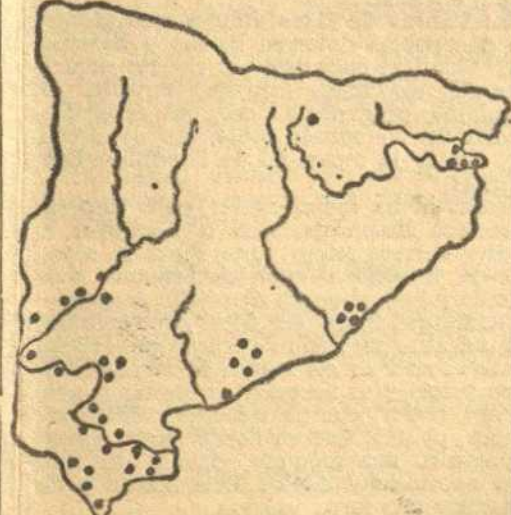
J. MASSO TORRENTS

Les aigües y el còlera

Durant l'any 1885, hi hagué a Espanya, com en alguns altres Estats, una terrible epidèmia de còlera que ja no preocupa més bé a ningú, perquè'l perill passat ja no impressiona. Y no obstant, aquella epidèmia com a fenomen biològic, va deixar les petjades d'una serie de fets interessants, quin estudi ens pot donar una abundosa font d'experiència pera anar perfeccionant cada dia més el sistema de defensa que'ns ha de resguardar de noves embestides.

Per a partir d'un punt concret que'ns permeti estendre's a més amplies generalitzacions, fixem un xic l'atenció en lo ocorregut a Catalunya y a mida que anem avançant en el successiu desenvolupament de les invasions, anirem també observant una serie de circumstancies que'n analogies ab les demés regions espanyoles, tenen un indiscutible interès higiènic.

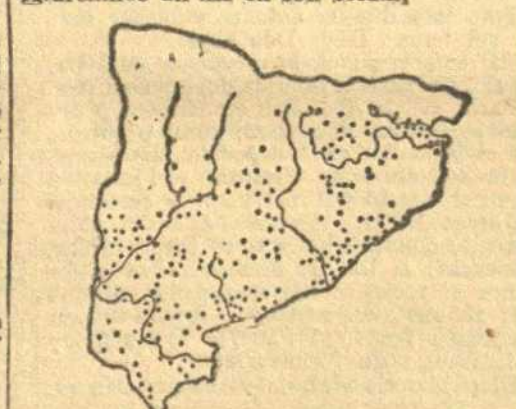
Catalunya fou invadida en juny de 1885, essent solament dues poblacions de les riberes de l'Ebre, les castigades durant aquell mes. En juliol, el mal pren increment, y ja en aquell temps la distribució dels focus epidèmics ofereix un caràcter notabilíssim que convé remarcar. Aquesta distribució va senyalada en l'adjunt croquis.

El Còlera a Catalunya en Juny de 1885.

En el Baix Empordà, prop la desembocadura del Ter, y per fi, una població única en el Ripollès (Ogassa). Aquesta diferencia ab els demés focus epidèmics que's presenten per agrupament de poblacions y el fet d'esser Ogassa una petita urb molt apartada d'elles, ens indica que l'infecció seria transportada allí per algun individu que volent fugir del perill, portaria'l germen en son cos; y així tant més verosimil, en quant es ja sabut que'l Ripollès es comarca preferida dels estiejadors. És, doncs, aquest un fet aïllat que demostra una vegada més l'importància de l'individu com a medi transmissor, emperò en res invalida els altres fets que anem a senyalar.

Observats què's cinc focus restants, se troben en llocs baixos y propers a corrents d'aigua, quin causal serveix, perprofitament de les poblacions colindants. Aurem nos un xic en son estudi.

El Còlera de 1885 a Catalunya. Desde don començament fins a la terminació.

En aquest segon croquis se demostra l'extensió que a Catalunya va adquirir l'epidèmia durant els mesos restants fins a la terminació. Y vegeu com són les comarques baixes les més invadides y com van desapareixent les puntuacions a mida que'ns atensem a la cordillera Pirenaica. És cert que la provincia de Girona té poblacions invadides, molt properes a la frontera; emperò les més són del Baix Empordà, prop de la desembocadura del Ter y del Fluvià; y si bé s'estén fins al Ripollès y la Garrotxa, ja fhem dit que aquies es compten ab una concorrencia considerable d'estiejadors, procedents de les poblacions que aquell any sofriren més rudament el terrible flagell. Observis també el contrast que formen les comarques castigades ab les altes de la provincia de Lleida y ab el mateix Alt Empordà; tant tost si se veu alguna altra població invadida y fins hi ha comarques enteres de la provincia de Lleida, que's vegegen

completament lliures de l'infecció.

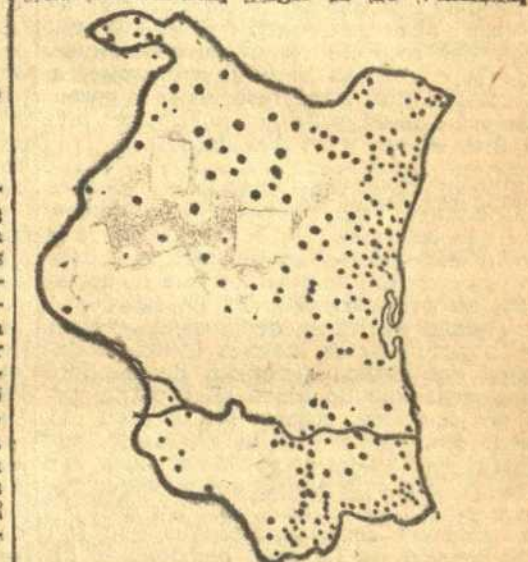
Baix aquest punt de vista, poden dir-se les comarques catalanes en dos grans agrupaments. Unes, les altes, quines corrents fluvials xuclen l'aigua dels terrenys colindants; altres, les baixes, que aprofiten l'aigua dels rius, moltes vegades pera beguda y altres usos domèstics y gairebé sempre pera aplicacions agrícoles y industrials. En aquelles van les aigües del terrer al riu, són pures, doncs acaben de sofrir una bona filtració telúrica y ras res vegades són apropiades les de la corrent principal pera beguda, ja que sobren manantals d'origen ab superiors condicions de potabilitat. En les darreres, pel contrari, la corrent s'inverteix, y ja sigui per filtracions naturals, ja per derivacions d'artificis, van les aigües del riu als terrenys. Resulta d'aquí que les primeres tenen corrents subterranis ab depuració natural constant, y les segones, en cambi, sofreixen estancacions freqüents d'un llit què faciliten infectació y gairebé sempre pre infectat, pels productes d'excreció de les poblacions situades en superiors latituds. Y si an així hi afegim que l'estancament de les aigües, favoreix la reproducció dels germens morbosos, compendrem la causa de que a Catalunya, regió que hem pres com exemple, se distribuïssin els focus primaris d'infecció, o sigui durant el mes de juny d'aquell any, en aquelles comarques que per se condicions hidro-telúriques tenen tants punts de sensibilitat. Així es lo que va passar en el Pla de Lleida y les Garrigues, a les riberes de l'Ebre y comarca de Tortosa y a la desembocadura del Ter. El Camp de Tarragona no té, es cert, corrents de cert caudal, mes la seva situació topogràfica li dona inagotable analogia ab aquelles, per les esmentades condicions. En quant a Barcelona, basta considerar la seva escassa d'aigua, sens conduccions del Besòs y del Llobregat, que són veritables derivacions d'aquests rius, y els seus pessims dipòsits domèstics, pera convèncer-se de que tenim un veritable sistema d'estancament de lo pitjor que's coneix y de que la seva depuració resulta completament insuficient.

Per altra part, aquestes comarques baixes, apart de l'aigua de riu, solen alimentar-se també d'aigua de pou, per lo mateix que no's es sempre fàcil obtenir la de mma; y com els aiguaes són també difícils, per la poca inclinació del terçer o pel mal sistema de conducció, utilitzen molt sovint els pous comuns, quin ventatge ab aquells altres fa molt possible la continuació.

Quel bacil colèric, pera la seva propagació, troba en l'aigua un dels seus vehicls més expeditos, es ja sabut de sobres; y així se comprén que aquelles comarques a que'ns referim siguin sempre les primeres invadides y les més crudelment castigades. Per això la comarca de Tortosa, les Garrigues, el Pla de Lleida, les riberes de l'Ebre, Vandellòs y el mateix Pla del Llobregat figuren en primera fila, pel nombre d'invasions y el de morts. També es molt elevada la xifra d'invasions en el Camp de Tarragona y si bé en el Baix Empordà es bastant baixa la seva proporció en relació al nombre de habitants, hi ha que tenir en compte que la densitat de la població es menor que en aquelles, fet que també influeix en la difusió de les epidèmies; en cambi la seva mortalitat no es pas petita per cert (40'90 per 100).

La mortalitat segueix una proporció semblant; doncs són precisament aquestes comarques les que figuren en els primers llocs.

Y es lo notable que si extenem l'observació a les altres provinces espanyoles, veiem reproduir el fet ab una exactitud casi matemàtica. Vegis la de Valencia,

Valencia. Baixa de 1885

que en aquest sentit es la més típica. Les comarques baixes, corresponents a la horta, són les més flagel·lades y en cambi se van espantant les poblacions invadides, a mida que'ns endinsem en la provincia, ocorren lo mateix en la morbositat y mortalitat colèriques. Castelló té sos nutils principals en sos comarques fronterisses a Valencia, es a dir, en aquella part que correspon a l'horta per se condicions topogràfiques; Alacant en sa part nord, corresponent a Valencia, y en la conca del Segura; Murcia en aquest mateix riu; Oca en sa porció sud-oest; Saragossa en el curs de sos rius, lo mateix que Alava y Almeria. Per el contrari, en les provinces montanyoses, com Cuenca, Terol y Toledo, ja no s'observen forts nutils de poblacions invadides, sinó una disseminació indistinta, un escampall a l'atzar per tot el territori.

Existeix, doncs, una estreta y manifesta relació entre les condicions de l'aigua telúrica y la difusió, intensitat y malignitat de l'epidèmia colèrica. Y com els fets, quan són certs, se repetixen per igual a tot arreu, basta veure lo que succeï en una de les darreres epidèmies d'Alacant, en que se vegegen singularment castigats aquells barris alimentats ab aigua del Sena, y la cèlebre epidèmia d'Hamburg que va rebegar-se cas exclusivament en aquella part de la ciutat, proveïda ab les aigües de l'Elba.

De tot això se'n deriven conseqüències

Viatges econòmics a "for-fait," a l'illa de Mallorca

El «Fomento del Turismo», de Palma, en combinació amb la companyia de vapors «Isla Marítima» i l'HOTEL MALLORCA-BARNILS, ha organitzat, a l'objecte de fomentar i facilitar la visita a tan hermosa illa, el següent sistema de viatges econòmics a «for-fait», en quina suma total van comptats tots els costos de passatge d'anada i tornada, pensió, cotxes, ferrocarril, caïdaes a Bellver, coves, etc., etc.

Excursió en 3 dies

PRIMER DIA: PALMA, els seus monuments, Castell de Bellver i Laboratori Biològic Marítim.
SEGON DIA: COVES DEL DRAC, A MANACOR.
TERCER DIA: VALLEDENOSA, MIRAMAR, DEYÀ i SOLLER.

EN PRIMERA CLASSE	per persona	per persona	per persona	per persona	per persona
Des de Barcelona.....	127	201	275	349	423
» València o Alacant.....	137	221	305	379	453
» Marsella o Argel.....	140	227	311	385	458

EN SEGONA CLASSE	per persona	per persona	per persona	per persona	per persona
Des de Barcelona.....	84	132	203	255	306
» València o Alacant.....	94	152	233	295	356
» Marsella o Argel.....	97	158	242	307	371

EN TERCERA CLASSE	per persona	per persona	per persona	per persona	per persona
Des de Barcelona.....	68	108	161	202	242
» València o Alacant.....	78	128	191	242	292
» Marsella o Argel.....	81	134	200	254	307

Excursió en 5 dies

PRIMER DIA: PALMA, els seus monuments, Castell de Bellver i Laboratori Biològic Marítim.
SEGON DIA: VALLEDENOSA, MIRAMAR, DEYÀ i SOLLER.
TERCER DIA: COVES DEL DRAC, A MANACOR.
QUART DIA: BANYALBUF i ESTALFÓR.
QUINT DIA: RAIXA.

EN PRIMERA CLASSE	per persona	per persona	per persona	per persona	per persona
Des de Barcelona.....	171	257	343	429	515
» València o Alacant.....	181	277	373	459	545
» Marsella o Argel.....	184	283	382	471	560

EN SEGONA CLASSE	per persona	per persona	per persona	per persona	per persona
Des de Barcelona.....	111	174	271	334	397
» València o Alacant.....	121	194	301	371	447
» Marsella o Argel.....	124	200	310	386	462

EN TERCERA CLASSE	per persona	per persona	per persona	per persona	per persona
Des de Barcelona.....	84	145	226	278	329
» València o Alacant.....	104	165	256	318	379
» Marsella o Argel.....	107	171	265	330	394

Excursió en 7 dies

PRIMER DIA: PALMA, els seus monuments, Castell de Bellver i Laboratori Biològic Marítim.
SEGON I TERCER DIAS: COVES DEL DRAC, A MANACOR (DRAC).
QUART I QUINT DIAS: VALLEDENOSA, MIRAMAR i SOLLER.
SEXT DIA: BANYALBUF i ESTALFÓR.
SETENA DIA: RAIXA.

EN PRIMERA CLASSE	per persona	per persona	per persona	per persona	per persona
Des de Barcelona.....	211	309	407	505	603
» València o Alacant.....	221	329	437	545	643
» Marsella o Argel.....	224	335	446	557	655

EN SEGONA CLASSE	per persona	per persona	per persona	per persona	per persona
Des de Barcelona.....	145	220	335	419	503
» València o Alacant.....	155	240	365	459	543
» Marsella o Argel.....	158	246	374	462	546

EN TERCERA CLASSE	per persona	per persona	per persona	per persona	per persona
Des de Barcelona.....	128	190	297	369	441
» València o Alacant.....	138	210	317	399	471
» Marsella o Argel.....	141	216	326	401	476

NOTES: El preu d'aquestes excursions es tot comprès, menys la manutenció a bord dels vapors. — El passatge de retorn pot utilitzar-se per qualsevol línia de la «Isla Marítima», abonant o cobrant la diferència de preus. — En els «for-fait» se considera aquesta per als vapors, en els viatges en ferrocarril i demés, serà com la de segona. — Aquests «for-fait» se despatxen pels consignataris de l'«Isla» (Passaig d'Isabel II). El dia anterior al del viatge de tornada, deurà avisar-se a les oficines de la «Isla», a Palma, per pendre el camió que's deu ocupar. — El bitllet de tornada no té limitació de temps, pugen el viatge, passats els dies de un «for-fait», concertat amb l'Hotel la continuació de la pensió en la forma que més li convingui. — Per més detalls: oficines de la «Isla Marítima» (Passaig d'Isabel II), o al senyor V. Torres i M. (Plaça de Gràcia). Avisant per carta o postal, se passarà a domicili.

BIBLIOTECA CLÀSSICA CATALANA

EDITOR IMPRESSOR UNIVERSITAT 34 ADMINISTRADOR
ARTUR SUÀREZ BARCELONA RAFAEL GISPERT

GRAN CUPÓ REGAL

En virtut d'un conveni entre EL POBLE CATALA i la Biblioteca Clàssica Catalana s'entregaran al portador d'aquest cupó les obres següents:
Història de Catalunya des de Bofarull, traducció catalana, trenta tomes, 15 volums
Crònica o comentari del rei en Jaume I, feta i escrita per ell mateix en sa llengua natural 1
El Abnegat, F. de Moncada, Expedició de catalans i aragonesos. 1
El Abnegat, F. de Moncada, Expedició de catalans i aragonesos. 1
Crònica de la Llengua Catalana. Frosca i vers. Desde l'IX segle al XIX, per Antoni Bulbena. 1
Les obres del valeros cavaller i elegantíssim poeta Ausiàs March. 1
Literatura Catalana. 1

Totes aquestes obres van ricament enquadernades, essent una veritable joia, indispensable en tota biblioteca.
El seu preu es de 125 pessetes, però presentant aquest cupó se reduirà a 100 pessetes i, a més, se concedirà el pagament a plazos mensuals de cinc pessetes, entregant-se tota l'obra al final de la política de compra.

PIANOS Y HARMONIUMS

de lloguer desde 8 fins a 15 pessetes al mes
Carrer del Bruc, núm. 7, entressol, primera

FORA PEL MOIXI

ELS POLVOS COSMÉTICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pol de qualsevol part del cos, mata ses arrels i no torna a sortir. No irrita l'cutis. Aquest depilatori es utilitza a les cames que tinguin pel moixi (vellut) a la cara i braços, però que així puguen destruir-se. Se envia certificat per correu. — L'«ILLUSTRADA» de tota una pila. 250 ptes. reus si per endavant se reben 350 ptes. Muta (en segells de correu).

Farmacia Borrell
COMTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52. — BARCELONA

BODES Y BATEIGS

Gran assortit i varietat de capses y bossotes a preus econòmics. — FABRICA I DESPATX: 93, SANT PAU, 33

Colegi de Sant Ramon

Director: JOAN ESPEL
Manso, 74, principal
PARVULS, ELEMENTAL Y SUPERIOR, DIBUIX Y CALIGRAFIA
PREPARACIÓ PERA L'INGRÉS A L'INSTITUT I ESCOLA DE COMERS
Recomanat i mitj pensionistes
Classes diurnes y nocturnes

Aixarop del Professor Girolamo Pagliano (de Florencia)

El millor depuratiu y refrescant de la sang
65 anys d'èxit orixent son sa millor recomanació
Exigiu sempre'l nom del Professor GIROLAMO
Se ven a les principals farmacies y drogueries
Unics agents a Espanya: L. URIACH Y COMP. — Moncada, 20, Barcelona

MOVIMENT DE TRENS EN LES ESTACIONS DE BARCELONA MES DE AGOST DE 1910

ESTACIO DEL NORD

SORTIDES

Per Saragossa: 7:13—18:41*
Per Lleida: 7:13—14:16—18:41*
Per Manresa: 6:25—7:13—8:23 (E)—9:48
14:16—17:33—18:41*
Per Tarragona: els mateixos de Manresa y
11:46—13:16—16:16—19:23—20:56.

ARRIBADES

De Saragossa: 7:35*—20:30.
De Lleida: 7:35*—13:28—20:30.
De Manresa: 7:35*—8:37—11:04—13:28—
15:43—17:56 (E)—20:30.
De Tarragona són els mateixos de Manresa y
7:03—10:03—14:27—16:48—19:33.

FERROCARRIL DE CREMALLERA

DE MONISTROL A MONTSERRAT

Sortides de Barcelona: 6:25—8:23—9:48—
14:16.
Arriben a Barcelona: 11:04—13:28—17:56
—20:30.

LÍNIA DE LA GARRIGA, VIC

Y SANT JOAN DE LES ABADES

Sortides
Per Sant Joan de les Abades: 5:28*—
13:53.
Per Vic: 7:03*—9:26—13:53—18:56.
Per La Garriga: els mateixos de Vic.

ARRIBADES

De S. Joan de les Abades: 9:34—19:08*.
De Vic: 9:28—9:34—14:57—19:08*.
De La Garriga: els mateixos de Vic.

FERROCARRIL DE MOLLET

A CALDES DE MONTBUI

Sortides de Barcelona: 9:13—7:45—10:13
—14:47—19:46.
Arriben a Barcelona: 5:28—8:54—8:34—
14:01—18:12.

Companyia dels Ferrocarrils

de Madrid a Saragossa

y Alacant

LÍNIA DE VILANOVA, SANT VICENS

REUS, SARAGOSSA Y MADRID

PERA SARAGOSSA Y MADRID
Surten de l'estació de França: 8:17 (E)—
9:30*—15:46—19:46 (E).
Del Baixador del Passeig de Gràcia: 8:28
(E)—9:42—15:59—19:57 (E).

DE MADRID Y SARAGOSSA

Arriben al Baixador del passeig de Gràcia:
9:01 (E)—13:20—17:31*—23:25 (E).
A l'estació de França: 9:12 (E)—13:35—
17:44*—23:36 (E).

PERA REUS

Surten de l'estació de França: 5:20—8:17
(E)—9:30*—12:50—15:46—19:46 (E).
Del Baixador del Passeig de Gràcia: 5:33
—8:28 (E)—9:42*—13:03—15:56
—19:57 (E).

DE REUS

Arriben al Baixador del Passeig de Gràcia:
8:07*—9:01 (E)—9:21*—13:20
—17:31*—23:25 (E).
A l'estació de França: 8:20*—9:12 (E)—
9:34*—13:35—17:44*—23:36 (E).

PERA VILANOVA Y SANT VICENS

Surten de l'estació de França: 5:20—8:17
(E)—9:30*—12:50—15:46—19:46 (E).
Del Baixador del Passeig de Gràcia: 5:33
—8:28 (E)—9:42*—13:03—15:59
—19:57 (E).

DE VILANOVA Y SANT VICENS

Arriben al Baixador del Passeig de Gràcia:
7:03—8:07*—9:01 (E)—11:10
—13:20—17:31*—22:37—23:25 (E).
A l'estació de França: 7:16—8:20*—
9:12 (E)—11:23—13:35—17:44*—
22:50—23:36 (E).

LÍNIA DE VALLS Y PICAMOIXONS

PERA PICAMOIXONS

Surten de l'estació de França: 5:08 (E)—
12:35—17:47.

Del Baixador del Passeig de Gràcia: 5:20

(E)—12:48—18

DE PICAMOIXONS

Arriben al Baixador del Passeig de Gràcia:
13:03 (E)—21:47.

A l'estació de França: 13:15 (E)—22

PERA VALLS

Surten de l'estació de França: 5:08 (E)—
12:35—17:47.

Del Baixador del Passeig de Gràcia: 5:20

(E)—12:48—18.

DE VALLS

Arriben al Baixador del Passeig de Gràcia:
7:55—13:03 (E)—21:47.

A l'estació de França: 8:08—13:15

(E)—22.

LÍNIA DE MARTORELL, SANT VICENS

TARRAGONA Y VALENCIA

PERA VALENCIA

Surten de l'estació de França: 5:20—
8:40 (E)—20:01*.

Del Baixador del Passeig de Gràcia: 5:33

—8:53 (E)—20:14*.

DE VALENCIA

Arriben al Baixador del Passeig de Gràcia:
8:07*—18:10 (E)—22:37.

A l'estació de França: 8:20*—18:22 (E)

—22:50.

PERA TARRAGONA

Surten de l'estació de França: 5:20—
8:40 (E)—9—20:01*.

Del Baixador del Passeig de Gràcia: 5:33

—8:53 (E)—9:13—20:14*.

DE TARRAGONA

Arriben al Baixador del Passeig de Gràcia:
8:07*—11:10—17:58—18:10
(E)—22:37.

A l'estació de França: 8:20*—11:23

—18:10—18:22 (E)—22:50.

PERA SANT VICENS

Surten de l'estació de França: 5:08*—
5:20—8:40 (E)—9—9:30*—12:35
—17:47—20:01*.

Del Baixador del Passeig de Gràcia: 5:20*

—5:33—8:53 (E)—9:13—9:42*—
12:48—18—20:14*.

13:03 (E)—17:58—18:10 (E)—21:47

22:37.

A l'estació de França: 8:08—8:20*

9:34*—11:23—13:15 (E)—18:10—
18:22 (E)—22—22:50.

PERA MARTORELL

Surten de l'estació de França: 5:08*—
7:28—9—12:35—17:47.

Del Baixador del Passeig de Gràcia: 5:20*

—7:41—9:13—12:48—18.

DE MARTORELL

Arriben al Baixador del Passeig de Gràcia:
7:14—7:55—9:21*—10:57—
13:03 (E)—17:58—21:47.

A l'estació de França: 7:27—8:08

9:34*—11:10—13:15 (E)—18:20
—22.

SORTIDES PERA MOLINS DE REI

Barcelona (estació): 4:47—5:08—7:28
9 (1) y 11.

Baixador: 5—5:20—6:40—7:41—8:45

—9:13 (1) 10:20—11:13—12:15—
12:55—14:50—16:10—17:15—18:30
20:30.

SORTIDES PERA MARTORELL

Barcelona (estació): 5:08—7:28—9—
12:35 (2) y 17:47 (2).

Baixador: 5:20—7:41—9:13—12:15

—12:48 (2) 14:50—17:15—18 (2)—
14:50—17:15—18 (2)—20:30.

SORTIDES DE MARTORELL

PERA BARCELONA
6:16—7:08—8:08—9:42—12:08—
13:41—16:08—17:13—18:26 y 20:45.

SORTIDES DE MOLINS DE REI

PERA BARCELONA
5:51—6:36—7:30—7:51—8:37—
9:31—10:11—11:21—12:06—12:29—
14:01—15:20—16:26—17:34—
17:41—18:49—19:49—20:24—21:05.

Línia de Granollers, Empalme, Girona

Fígueres y Fransa

PERA FIGUERES Y FRANSA
Surten de l'estació de França: 5—9:40 (E)—
12:13—13:30*—15:30 (E)—8:46 (E).

DE FIGUERES Y FRANSA

Arriben a l'estació de França: 7:53 (E)—

10:30*—14:55 (E)—18:55—19:28 (E)

21:39.

PERA GIRONA

Surten de l'estació de França: 5—7:21
—9:40 (E)—12:13—13:30*—17:15—
18:46 (E).

DE GIRONA

Arriben a l'estació de França: 7:53 (E)—
8:57—10:30—14:26—18:55—
21:39—19:28 (E).

PERA EMPALME

Surten de l'estació de França: 5—7:21
—9:40 (E)—12:13—13:30*—17:15—
18:46 (E).

DE EMPALME

Arriben a l'estació de França: 7:53 (E)—
8:57—10:30*—14:26—18:55—
21:39—1